

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN: 2181-1342 (ONLINE)

№ 9 (3) - 2023

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРЬ МУАММОЛАРИ

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ
СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES
AND SOCIAL SCIENCES

ЭЛЕКТРОН ЖУРНАЛ

ЭЛЕКТРОННЫЙ ЖУРНАЛ

ELECTRONIC JOURNAL

ISSN: 2181-1342 (Online)

Сайт: <https://scienceproblems.uz>

DOI: 10.47390/SCP1342V3I9Y2023

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

№ 9 (3)-2023

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2023

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАРИ:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси

Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Ақтамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети.

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.
Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамият.

Таҳририят манзили:
Тошкент шаҳри, Яққасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com
Телеграм канал: https://t.me/scienceproblems_uz

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

Mamatjonov Rahimjon Akramovich

“VII-VIII ASRLARDA ARAB XALIFALIGI ISTILOSIGA QARSHI KURASHDA MAHALLIY HUKMDORLARNING O‘RNI VA ROLI” MAVZUSIGA OID INGLIZ TILLI TADQIQOTLAR TAHLILI 10-16

Облобердиев Жасурбек Косим угли

МЕРЫ НАКАЗАНИЯ, ПРИМЕНЯЕМЫЕ В БУХАРСКОМ ЭМИРАТЕ В КОНЦЕ XIX - НАЧАЛЕ XX ВВ 17-22

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

Турсунов Бекмухаммад Омонович

МИЛЛИЙ ИҚТИСОДИЁТ РАҚОБАТБАРДОШЛИГИНИ БАҲОЛАШНИНГ МЕЗОН ВА КЎРСАТКИЧЛАРИ 23-34

Курпаяниди Константин Иванович

ИССЛЕДОВАНИЕ ТРАНСФОРМАЦИИ ЭКОНОМИКИ: ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ СИСТЕМ УПРАВЛЕНИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ ЧЕРЕЗ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ РЕФОРМЫ 35-44

Ahmedov Shohjaxon

O‘ZBEKISTONDA SHAKANA SAVDONI RIVOJLANISH TENDENSIYALARI TAHLILI 45-51

Кулибоев Азамат Шоназарович

БЮДЖЕТ ТАШКИЛОТЛАРИДА БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ 52-62

Рўзиев Абдумалик Ортиғалиевич

МИЛЛИЙ ИҚТИСОДИЁТНИ РАҚАМЛАШТИРИШНИ БАҲОЛАШДА МИҚДОРИЙ ВА АХБОРОТ ТАҲЛИЛИ МЕТОДОЛОГИЯСИ 63-73

Abduraxmanova Shoxida Ravshanovna

TIBBIYOT MUASSASALARIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH 74-80

Davronov Istamxo‘ja Olimovich

МЕНМОНХОНА ХИЗМАТЛАРИ РАҚОБАТБАРДОШЛИГИ ВА СIFATINI BAHOLASH USULLARI 81-86

Маматов Бахадир Сафаралиевич

ҲУДУДЛАРДА ИНВЕСТИЦИЯВИЙ МУҲИТ ЖОЗИБАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ МАСАЛАЛАРИ 87-96

Шолдаров Дилшод Азимиддин ўғли

КАМ ТАЪМИНЛАНГАН ОИЛАЛАР УЧУН НАФАҚА ВА МОДДИЙ ЁРДАМ ТАЙИНЛАШ ВА ТЎЛАШ ТАРТИБИ 97-104

Баратов Махсудали Назиралиевич

МИКРОМОЛИЯВИЙ ТАШКИЛОТЛАР ФАОЛИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ – ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ 105-116

<i>Ergashev Islom Ismoilovich</i> KESKIN RAQOBAT SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHNING METODOLOGIK ASOSLARI	117-127
<i>Қодиров Азизжон Анварович</i> ЎТИШ ИҚТИСОДИЁТИ МАМЛАКАТЛАРИДА ЭКОТУРИЗМНИ РИВОЖЛАНТИРИШ АМАЛИЁТИ	128-136
<i>Эшонкулов Акмал Кудратович</i> ПРОБЛЕМЫ ПРОВЕДЕНИЯ АНАЛИЗА ДЕНЕЖНЫХ ПОТОКОВ ХОЗЯЙСТВУЮЩИХ СУБЪЕКТОВ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	137-142
<i>Астанов Шерзод Рустамович</i> ЎЗБЕКИСТОНДА ТУРИЗМНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ИНВЕСТИЦИОН ЛОЙИХАЛАРНИ ЖАЛБ ҚИЛИШНИНГ ТАШКИЛИЙ МЕХАНИЗМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ	143-150
09.00.00 - ФАЛСАФА ФАНЛАРИ	
<i>Abdullayev Ibodulla Abdullayevich</i> YOSHLARNI MILLIY G'URUR RUHIDA TARBIYALASHDA OILA VA OILAVIY QADRIYATLARDAN UNUMLI FOYDALANISH USULLARI	151-155
<i>Turabova Sevara Kattaqulovna</i> BAHS-MUNOZARALARDA QO'LLANILADIGAN TUZOQLAR VA MANIPULYATSION (SPEKULYATIV) USULLAR	156-164
<i>Alimatova Nargis Abduxalilovna</i> BARQAROR RAQOBAT USTUNLIGI-RAQOBATBARDOSHLIK OMILI	165-174
<i>Allayarova Marhabo Mavlonovna</i> UCHINCHI RENESSANS DAVRIDA YOSHLAR BADIY IJODINI RIVOJLANTIRISH ZARURIYATI	175-179
<i>Рахманов Баҳодир</i> СИНЕРГЕТИК ТАФАККУР: ФАЛСАФИЙ МЕРОСИМИЗНИ ТАДҚИҚ ЭТИШНИНГ АҲАМИЯТИ	180-186
<i>Abdiraxmanov Muzaffar Zaripbayevich</i> ABU ALI IBN SINONING XORAZM MA'MUN AKADEMISIDAGI FAOLIYATI	187-191
<i>Mirzaxalov Xojiakbar Tajibayevich</i> JAMIYATDA GENDER TENGLIGI MUAMMOSINING IJTIMOY-FALSAFIY TAHLILI	192-197
<i>Azimov Ashirali Mehmonboyevich</i> XOTIN-QIZLAR GENDER MA'RIFATINING IJTIMOY BARQARORLIKKA TA'SIRI	198-202
<i>Azimov Sherzod</i> PHILOSOPHICAL REFLECTION ON THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF SPORT IN SOCIETY	203-207
<i>Абдурахмонович Хасан Иброхимович</i> ЎЗБЕКИСТОНДА ЁШЛАР ИННОВАЦИОН ТАФАККУРИНИ ЮКСАЛТИРИШНИНГ УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАРИ	208-216

10.00.00 - ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ*Kuliyeva Dilshoda Alijon qizi*

QUMAN TOPISHMOQLARINING O'ZBEK FOLKLORIDAGI PARALLEL SHAKLLARI 217-223

Тешабаева Дилфуза Муминовна, Абдухалилова Гулбаҳор Карабаевна

ТУРИЗМ СОҲАСИГА ОИД СЎЗ ВА ИБОРАЛАРНИ ПРЕФИКСЛАР ЁРДАМИДА

ЯСАЛИШИ 224-230

Abdinazarov Uktam Qushoqovich

INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA GIPPOLOGIK TERMINLARNING LINGVISTIK TADQIQI.. 231-236

Axmedova Shaxodat Maxmutovna

O'ZBEK XALQ PAREMALARIDA SHIFO KONSEPTINING IFODALANISHI..... 237-241

Ruziyev Xusniddin Baxritdinovich

JAHON TILSHUNOSLIGIDA PAREMALAR TADQIQI 242-246

Vositov Otabek Toxirjonovich

TABIATNING ATMOSFERA HODISASI UMUMIY MA'NOSI VA LEKSIK SEMANTIKA

GURUHLARNING STRUKTURAL XUSUSIYATLARI 247-253

Нодир Раҳматуллаев

НАЗАР ЭШОНҚУЛ НАСРИДА ШАРПА АРХЕТИПИНИНГ ТАЛҚИНИ 254-260

12.00.00 - ЮРИДИК ФАНЛАР*Мамасобиров Давронбек Эрназарович*

ВАТАНДОШЛАР БИЛАН ИШЛАШ: ҚИЁСИЙ-ҲУҚУҚИЙ ТАҲЛИЛ 261-270

Urakov Djahongir Rajabovich, Sharipovasror Safar o'g'li

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QONUN HUJJATLARIDA FUQAROLIK JAMIYATI

INSTITUTLARNING HUQUQIY ASOSLARI 271-276

13.00.00 - ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ*Djamaldinova Shaxlo Obloberdiyevna*

OLIY TIBBIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARI HISSIY-KOMMUNIKATIV

KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH 277-281

Umarova Zaxro Abduraxim qizi

TALABALAR MUSTAQIL TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISHDA NOSTANDART FIKRLASH

(THINKING OUTSIDE THE BOX) NING ROLI 282-287

Kadirov Ramz Turabovich

TALABA-AKTYORLARNING SAHNA NUTQIGA OID BILIM VA KO'NIKMALARINI

TAKOMILLASHTIRISHNING SPETSIFIK TEXNOLOGIYALARI (DARS JARAYONIDAGI

MASHG'ULOTLAR MISOLIDA) 288-295

Khabiba Madaminovna Jurabekova

THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF LISTENING IN THE FORMATION OF COMMUNICATIVE

COMPETENCE OF STUDENTS IN RUSSIAN LESSONS 296-302

<i>Nishonov Akmal Obidovich, Xamrakulov Xamidullo Turgunboyevich</i> KLAUSTERLI O'ZARO TA'SIR SHAROITIDA INFORMATIKA O'QITUVCHILARINING MALAKASINI OSHIRISH JARAYONINI MODELASHTIRISH MASALALARI	303-310
<i>Ergashev Murodbek Ikromovich</i> MUSIQA TA'LIMIDA O'QUVCHILARNING KREATIV VA IJTIMOYIY KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING MAVJUD IMKONIYATLARI	311-316
<i>Utkirov Nusrat Kamilovich</i> BO'LAJAK JISMONIY TARBIYA MUTAXASSISLARINI TAYYORLASHNING KASBIY-PEDAGOGIK KOMPETENTLI TA'MINOTINI RIVOJLANTIRISH	317-322
<i>Yulbarsova Xurshida</i> BO'LAJAK SOTSIOLOGLARDA IJTIMOYIY KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIIY-PEDAGOGIK JIHATLARI	323-329
<i>Baychayev Fazliddin Xusenovich</i> BO'LAJAK KON-METALLURGIYA SANOATI MUTAXASSISLARINING ELEKTROSTATIKAGA OID NAZARIY BILIMLARINI MUSTAHKAMLASH	330-335
<i>Muminov Ulmas Ravshanqulovich</i> O'ZBEKISTONDA "MAHALLA INSTITUTI" NING MAHALLIY O'Z-O'ZINI BOSHQARISH – ORGANI SIFATIDA SHAKLLANISHI, UNING HUQUQIY ASOSLARINI YARATILISHI	336-341
<i>Tajibayeva Ma'mura Tojidinovna</i> AJDODLARIMIZ PEDAGOGIK TA'LIMOTLARINI O'RGANISH ASOSIDA TALABALARDA G'OYAVIY DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISH	342-346
<i>Askarova Zulayxo</i> BOSHLANG'ICH TA'LIM JARAYONIDA O'QUVCHILARNING FIKRLASH DARAJASINI ANIQLASHDA INNOVATSION METODLARDAN FOYDALANISH SAMARASI	347-352
<i>Akhmadjonova Diyora Dilshod qizi</i> EXPLORING THE EFFECTIVENESS OF TEACHING THROUGH ONLINE PLATFORMS	352-362
<i>Jumaniyazova Go'zal</i> OLIIY O'QUV YURTI TALABALARINI PIRLSGA YO'NALTIRILGAN TOPSHIRIQLARNI TAYYORLASHGA O'RGATISH METODIKASI	363-367
<i>Xusaiova Leyla Yunusova</i> СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ В ОБУЧЕНИИ ФОНЕТИКЕ: ТЕХНОЛОГИИ И МЕТОДЫ	368-373
<i>Xudayberganov G'ayrat Quranboyevich</i> МАТЕМАТИК КРЕАТИВ ТАВСИФДАГИ MASALALARNING BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARIDA KREATIV FIKRLASHINI FANLARARO ABSSESSIAL VA ORDINATAL BOG'LAB SHAKLLANTIRISHDAGI O'RNI VA ROLI	374-379
<i>To'xtasinov Muhammadjon</i> PEDAGOGLAR KASBIY KOMPETENLIGINI OSHIRISHDA UZLUKSIZ METODIK XIZMATNING O'RNI	380-384

Eshnazarov Murod Karimovich

GERMENEVTIK YONDASHUV ASOSIDA TA'LIM MAZMUNINI RIVOJLANTIRISH

IMKONIYATLARI385-391

13.00.00- Педагогика фанлари

Yulbarsova Xurshida
Farg'ona davlat universiteti,
sotsiologiya kafedrası dotsenti

BO'LAJAK SOTSIOLOGLARDA IJTIMOY KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIY-PEDAGOGIK JIHLTLARI

Annotatsiya. Ta'lim jarayoniga bo'lgan zamonaviy talablar bizga kasbiy ijtimoiy kompetentlikning tashkil topishi va shakllanishini pedagogik jarayon sifatida ham qabul qilish imkoniyatini beradi. U talabalarda ahamiyatli-motivatsion sohani va kasbiy faoliyatning shaxslararo va madaniyatlararo ijtimoiy kompetentsiyalarni rivojlantirish bilan sifatli kasbiy kompetentsiyalar bilan ta'minlashga yo'naltirilgan. Shu sababli maqolada bo'lajak sotsiologning yetuk mutaxassis sifatidagi ijtimoiy kompetentligini rivojlantirish o'sib kelayotgan yoshlarni mehnat faoliyatlarida o'z o'rnini topishlariga, sifatli ta'lim olishlariga, shaxslararo ijtimoiy-madaniy muloqotlarini shakllantirishda insonparvarlikning eng muhim elementi o'qituvchi va talabalar o'rtasidagi sub'ekt-ob'ektga oid muloqot muhim omil ekanligi, bo'lajak sotsiologlarda ijtimoiy kompetentlikni rivojlantirishning tashkiliy-pedagogik jihatlari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: ijtimoiy kompetentlik, kompetentsiya, insonparvarlik, amaliy faoliyat, zamonaviy axborot texnologiyalari, asosiy kompetensiyalar, bo'lajak sotsiolog, ijtimoiy munosabatlar.

Yulbarsova Khurshida
Associate professor of sociology department of
Fergana State University

ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL ASPECTS OF DEVELOPING SOCIAL COMPETENCE IN FUTURE SOCIOLOGISTS

Abstract. Modern requirements for the educational process give us the opportunity to accept the organization and formation of professional social competence as a pedagogical process. It is aimed at providing students with high-quality professional competences with the development of significant and motivational spheres and interpersonal and intercultural social competences of professional activity. Therefore, in the article, the development of the social competence of the future sociologist as a mature specialist will help young people to find their place in labor activities, get quality education, the most important element of humanity in the formation of interpersonal socio-cultural dialogues is the sub between the teacher and students. The fact that object-object communication is an important factor, the organizational and pedagogical aspects of the development of social competence in future sociologists are analyzed.

Key words: social competence, competence, humanitarianism, practical activity, modern information technologies, basic competencies, future sociologist, social relations.

Юлбарсова Хуршида
Доцент кафедры социологии
Ферганского государственного университета

ОРГАНИЗАЦИОННО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ СОЦИАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ СОЦИОЛОГОВ

Аннотация. Современные требования к образовательному процессу дают нам возможность принять организацию и формирование профессиональной социальной компетентности как педагогический процесс. Она направлена на формирование у студентов качественных профессиональных компетенций с развитием значимых и мотивационных сфер и межличностных и межкультурных социальных компетенций профессиональной деятельности. Поэтому в статье развитие социальной компетентности будущего социолога как зрелого специалиста поможет подрастающей молодежи найти свое место в трудовой деятельности, получить качественное образование, важнейший элемент человечности в формировании межличностных социокультурных отношений. культурный диалог является субститутутом между учителем и учащимися. В связи с тем, что предметно-предметное общение является важным фактором, анализируются организационно-педагогические аспекты развития социальной компетентности у будущих социологов.

Ключевые слова: социальная компетентность, компетентность, гуманизм, практическая деятельность, современные информационные технологии, базовые компетенции, будущий социолог, социальные отношения.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SP1342V3I9Y2023N43>

Keyingi yillarda mamlakatimizda ta'lim tizimiga xususan sotsiologlar tayyorlaydigan oliy ta'lim muassasalarida o'quv-tarbiya jarayonlarini tashkil etish va takomillashtirishning huquqiy asoslari yaratilmoqda. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 22 fevraldagi PF-5667-sonli "Sotsiologik tadqiqotlar o'tkazishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmonida mamlakatimizda davlat va jamiyat qurilishining barcha sohalarini demokratlashtirishga, innovatsion texnologiyalarni joriy etishga, inson salohiyatini rivojlantirish uchun zarur shart-sharoitlar va imkoniyatlar yaratishga, aholining farovonlik darajasini oshirishga yo'naltirilgan keng ko'lamli islohotlar sharoitida muayyan sohadagi vaziyatni sifat jihatidan o'zgartirish hamda ilg'or xorijiy va mahalliy nazariy-metodologik vositalardan foydalanish asosida uni rivojlantirish vazifalarini davom ettirish xususida sotsiologik so'rovlar o'tkazishning sifat jihatidan yangi va zamonaviy tadqiqot amaliyotini shakllantirish masalasiga alohida ahamiyat qaratilgan. Farmonda muntazam ravishda jamiyatdagi ijtimoiy jarayonlarga nisbatan jamoatchilik fikrini o'rganib borish masalasi qo'yilgan. Bu esa sotsiologlar tayyorlaydigan oliy ta'lim muassasalarida bo'lajak sotsiologlarda ijtimoiy kompetensiyalarini rivojlantirishni takomillashtirish pedagogik vazifasini yuklaydi.

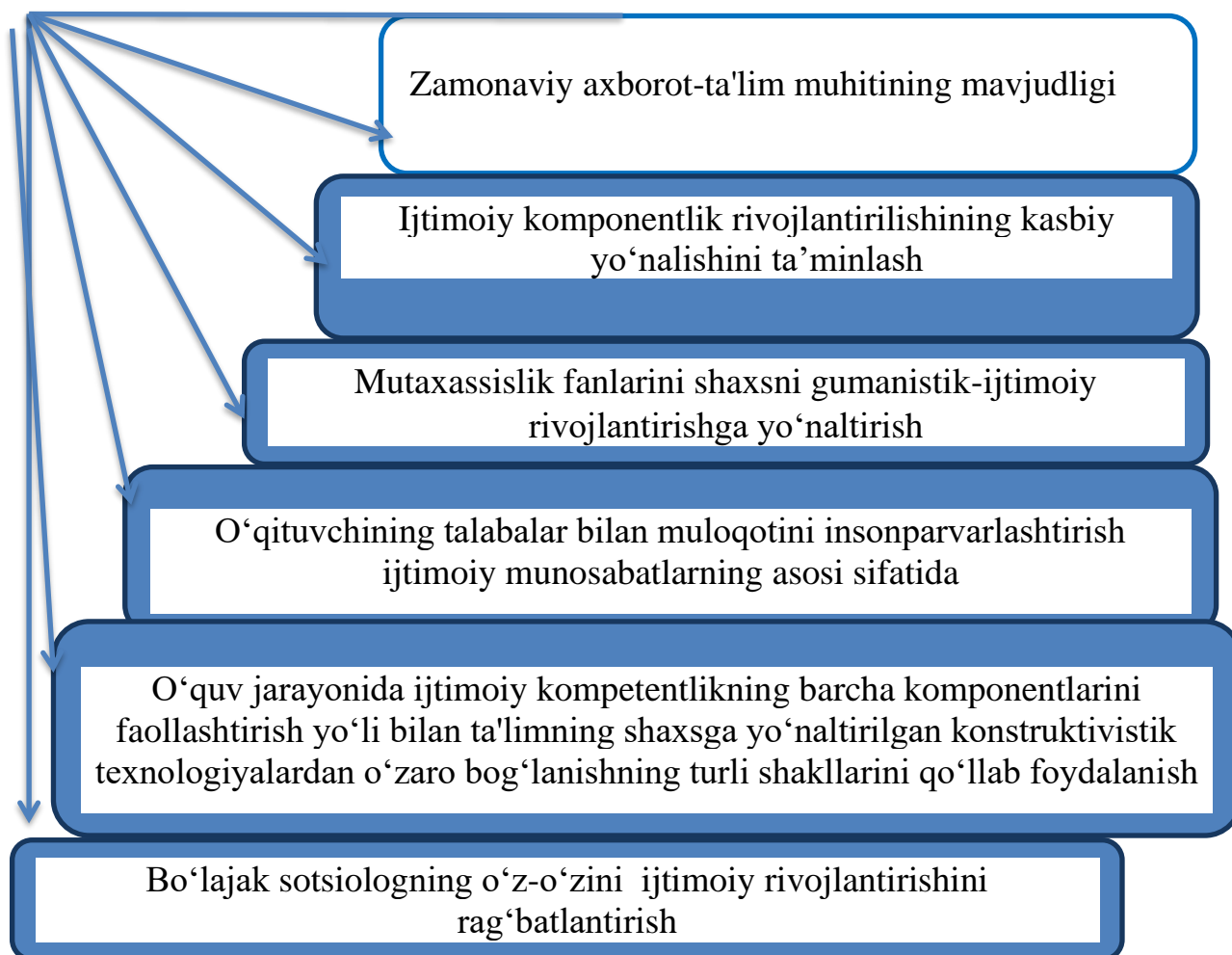
Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim yondashuvini amalga oshirishda bo'lajak sotsiologlarning ijtimoiy kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shartlari quyidagilarda namoyon bo'ladi: oliy ta'lim muassasasining ta'lim maydonida ijtimoiy hayot kontekstini modellashtirish; motivatsion rag'batlantirishdan foydalanish (guruhda o'zini o'zi tasdiqlash, o'z qadr-qimmatini to'g'rilash, ijodiy, tashkiliy va boshqa qobiliyatlarni ro'yobga chiqarish, talabalarning yaqin atrofi muhitida faoliyat natijalariga talab), talabalarni rag'batlantirish; ijtimoiy yo'naltirilgan harakat va harakatlar usullarini o'zlashtirish; professor-o'qituvchilarning rivojlangan shaxsi va uning talaba shaxsiga insonparvarlik munosabati; o'qituvchilarning kasbiy o'zini o'zi rivojlantirishi; ijtimoiy-shaxsiy yo'naltirilgan ta'lim muassasasi madaniyati kabilar.

Ta'lim jarayoniga bo'lgan zamonaviy talablar bizga kasbiy ijtimoiy kompetentlikning tashkil topishi va shakllanishini pedagogik jarayon sifatida ham qabul qilish imkoniyatini beradi. U talabalarda ahamiyatli-motivatsion sohani va kasbiy faoliyatning shaxslararo va

madaniyatlararo ijtimoiy kompetensiyalarni rivojlantirish bilan sifatli kasbiy kompetensiyalar bilan ta'minlashga yo'naltirilgan. Bo'lajak sotsiologda ijtimoiy kompetentlikni rivojlantirish jarayonini baholar ekanmiz, ta'limda, ayniqsa, yuksak samaradorlikka erishishga ko'maklashuvchi qator tashkiliy pedagogik shart-sharoitlarga diqqatni qaratish zarur. (2.1-chizma). Bo'lajak sotsiologlarga ta'lim berishda o'qituvchining talabalar bilan munosabatini, muloqotini insonparvarlashtirish sotsial munosabatning asosi sifatida baholanadi.

1.1-chizma

Bo'lajak sotsiologlar ijtimoiy kompetensiyalarini shakllantiruvchi integratsion pedagogik sharoitlar

Integratsion shart-sharoitlarni birma-bir tahlil qilib ko'rsak. Ta'lim olayotganlarni ijtimoiy tarbiyasining asosiy omillaridan biri, ta'lim makoni yoki muhiti hisoblanadi, u pedagogik tizimni tashkil qiluvchi tizim vazifasini bajaradi. V.A.Levin "ta'lim makoni – uni to'laqonli rivojlantirish uchun imkoniyatlar mavjud bo'lganda, ijtimoiy-madaniy va predmetli sharoitda shaxs shakllanishining alohida, o'ziga xos ta'siri va shart-sharoitlari tizimi rivojlanadi", [5, 365 b.] deb hisoblaydi. Bunda muhit bir zaylda bo'lmasligi kerak. Ya'ni sotsial muhitni doimiy ravishda isloh qilish zarur bo'ladi.

Umuman olganda, oliy o'quv yurtida ta'lim jarayonining o'ziga xos xususiyati shundaki, u talabalar mustaqil o'qishini ma'lumotlar bilan ta'minlashga yordam beradi va bu atrofdegilar

bilan alohida ma'lumot almashinish jarayonlarida ko'rinadi. O'zaro ma'lumot almashinish quyidagi to'rt mezon asosida amalga oshirilishi mumkin (1-jadval).

1-jadval.

OO'Yu ta'lim muhitida o'zaro ma'lumot almashinish mezonlari

Mezon	O'ziga xos xususiyat
1. Me'yoriy-tartiblovchi	Bir qator qonunlar va qonun chiqaruvchi hujjatlarni o'z ichiga olib, ularda ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilari huquq va majburiyatlari aks ettiriladi, ularning faoliyat sharoitlari qat'iy belgilanadi
2. Istiqbolli-yo'naltiruvchi	Kelgusida amalga oshirishi rejalashtirilgan ta'limni rivojlantirish doktrinalari va dasturlarini
3. Kommunikativ-axborotli	Ma'lumot almashinish uchun barpo qilishga yo'naltirilgan bo'lib, turmushning real olami va unda insonning o'rni haqidagi maxsus tanlab olingan axborotlarni kiritadi, shuningdek, ta'lim ishtirokchilari o'rtasida o'ziga xos ma'lumot almashinish vositasi bo'lib xizmat qiladi
4. Faol-rag'batlantiruvchi	Talabalarni o'z vazifalarini bajarish bilan birga bilim olish hamda boshqa ma'naviy ehtiyojlarini qondirishga motivlashtirishga qaratilgan

Bo'lajak sotsiologlarni o'qitishning asosiy vazifalari quyidagilar hisoblanadi:

- talabalarga o'z sotsial portretlarini tuzish orqali o'z-o'zini anglashga ko'maklashish,
- ularga atrofidagi insonlarni tushunishni o'rgatish,
- talabalarda ijtimoiy-psixologik jihatdan to'g'ri va tushunarli muomalada bo'lish ko'nikmalarini shakllantirish,
- ularga o'zining shaxsga oid va kasbiy rivojlanish istiqbollarini ko'ra olishni o'rgatish orqali ijtimoiy kompetensiyalarini shakllantirish.

Bundan tashqari integrativ yondashuv asosida sotsiologiya, psixologiya, pedagogika va matematika fanlari talabalarda kommunikativlik, kreativlik, analitik fikrlash, tolerantlik, tahlil qilishga moyillik kabi ijtimoiy kompetensiyalarni, shuningdek, butun umri davomida ta'lim olishga bo'lgan motivatsiyani rivojlantirishga qodir. Bunda ijtimoiy kompetentlikning

muhim zaruriy qismi bo'lgan o'qituvchi va talabalar o'rtasidagi munosabatlarni insonparvarlashtirish quyidagi xususiyatlar bilan tavsiflanishi mumkin.

Bunda insonparvarlikning eng muhim elementi o'qituvchi va talabalar o'rtasidagi subyekt-obyektga oid muloqotning o'zgarishi muhimdir. O'qituvchi va uning o'quvchilari alohida "o'zlarining ijodiy individualliklarini to'laqonli rivojlantirish subyektlari"ga aylanadilar, bunda pedagogik jarayon, avvalo, muloqot jarayoni hisoblanadi. Bizga ma'lumki, uzoq o'tmishdan ayon bo'lgan insonparvarlikni targ'ib qiluvchi komil inson sifatleri muloqot jarayoni bilan bog'liqdir. Masalan, "Avesto"da komil inson sifatleri bir-biri bilan chambarchas bog'liq, bir-birini to'ldiruvchi va biri birini taqozo etuvchi ezgu fikr, ezgu so'z va ezgu amal birligida namoyon bo'ladi. Demak, "Avesto" inson shaxsining takomilini insonlarga, tabiatga nisbatan ezgu fikr, ezgu so'z va ezgu amal birligining uzviy bog'liqligini o'zida mujassam etgan dastlabki ijtimoiy-pedagogik asar hisoblanadi. Integrativ pedagogik va ijtimoiy yondashuvning asosiy prinsiplarini o'zida mujassam etgan bu axloqiy uchlik eng qadimgi davrlardan boshlab undan keyin yaratilgan barcha ma'rifiy asarlarga asos bo'lgan desak, mubolag'a bo'lmaydi. "Zero, unda insonning inson sifatida ma'naviy va moddiy kamol topishi uchun zarur bo'lgan muayyan talablar o'z ifodasini topib, hayot kodeksi sifatida faqat Sharq xalqlarining emas, G'arb xalqlarining ham muqaddas merosi bo'lib qoldi. Demak, eng qadimgi yodgorliklar ezgulik, vatanparvarlik, samimiylik, oqko'ngillik, xushmuomalalik haqida ta'lim beradi" [2, 21-22 b.].

Ijtimoiy kompetentlikning zaruriy sharti hisoblangan insonparvarlikni targ'ib qiluvchi ma'rifiy yodgorliklarimiz qatorida Qur'oni Karim va Hadisi shariflarning ham o'rni beqiyosdir. Islom dini insonlarni yaxshilikka da'vat etadi, yomonlikdan qaytaradi. Insonparvarlikni targ'ib etib, razolatni qoralaydi. Buni biz Qur'onning inson kamolotga erishishida qay darajada o'rin egallashini, uning insonga, butun borliqqa munosabati, turmush tarzi va odob-axloq me'yorlarini tarkib toptirishda ulkan ahamiyatidan ham bilsak bo'ladi. Ma'lumki, Qur'oni Karimda xushmuomalalik, muloqot odobi insonning tabiiy vazifasi bo'lishi kerakligi talqin etiladi. Kim insonlar bilan munosabatda xushmuomala, oqko'ngil bo'lsa, bu ham ehson hisoblanib, uning ajr-u mukofoti ulug' bo'lishligi aytilgan. Chunki birovga yaxshilik qilgan kishi o'zida ruhiy qanoat his etishi, boshqalar tomonidan hurmat – ehtiromga sazovor bo'lishi ta'kidlanadi. Shu o'rinda insonparvarlik prinsipi nogironligi bor shaxslar bilan ishlashda, ularning ijtimoiy munosabatlarini o'rganishda bo'lajak mutaxassisning kasbiy kommunikativ kompetensiyasining muhim sharti hisoblanadi.

Ta'lim va tarbiyaning ijtimoiy sohasiga o'z munosabatlarini bildirgan zamonaviy mualliflar (X.Abdukarimov, G.G.Chanisheva, B.D.El'konin, F.R.Yuzlikayev) pedagogik jarayonning insonparvarlashayotgani haqida aytib, bu o'rinda uning ishtirokchilari dialogi talabalarning o'qituvchi bilan to'la teng huquqli bo'lishlari kerakligini tasdiqlaydilar. Bunda shaxslararo muloqotlarning tashkil topishi va talabalarning ijtimoiy sifatlarini to'kis rivojlanishiga ta'sirining keng samaradorligi, pedagogik faoliyatning kerakli sharti hisoblanadi. Lekin bunda eng murakkab jihat talaba shaxsini boshqarish bilan bog'liq muammodir. Bu muloqot bilan M.N.Berulava hali-hanuz zamonaviy ta'lim jarayonida an'anaviy pedagogikaning mohiyatiga to'xtalib istehzo bilan: "Ta'lim oluvchi xuddi uni tashqi ta'sirlar, yangi texnologiyalar, umumiy standart va normativlar yordamida boshqarish mumkin bo'lgan qandaydir muhandislik-texnologik mexanizm sifatida gavdalanadi"[3, 21-22 b.], deb yozadi.

A.A.Leontevning ta'kidlashicha, "kommunikativ xulq deganda nafaqat fikrni bayon etish jarayoni, ma'lumotlarni yetkazish shakli, balki o'zaro munosabatlar tabiatiga ta'sir

ko'rsatuvchi, pedagog va o'quvchilar muloqotini emotsional (his-tuyg'u)-psixologik muhiti hamda ularning ish uslublarini belgilovchi nutqni tashkillash"[4, 41 b.], ya'ni alohida madaniy axloq-odobga oid munosabatlarni vujudga keltirish tushuniladi. Biroq sotsiolog va mijozlar(masalan nogironligi bo'lgan shaxslar) o'rtasidagi har qanday axloq-odobga oid munosabatlar faqatgina bitta muhim shart, ya'ni "mutaxassisning o'zi ham insonparvar dunyoqarashga, "ichki o'zini tutish madaniyatiga ega bo'lishi" sharti bilan shakllantirilishi kerak. Insonparvar dunyoqarash sotsiolog kasbining asosiy mezoni hisoblanadi, axloq-odobga oid madaniyat esa buning eng muhim qismi sanaladi. Sotsiologiyadagi insonparvar g'oyalar bizning davrimizga kelib paydo bo'lgan bo'lmasa-da, ko'p hollarda shunchaki gap bo'lib qolmoqda, amaliy faoliyat esa avtoritar ta'lim va tarbiya metodlariga asoslanmoqda. Ko'rishimiz mumkinki, ta'limdagi insonparvar yo'nalish, turli-tuman shakl va metodlarning ko'pligiga qaramasdan, ma'lum darajada talaba shaxsiga bo'lgan ishonchga asoslanadi, chunki u o'zini o'zi to'laqonli rivojlantirishga va o'zini o'zi kamolotga yetkazishga qodir. Biroq ma'lum shaxsiga oid xislatlarning sohibi va targ'ibotchisi bo'lgan sotsiolog mijoziga nisbatan diqqat-e'tibor muhitini yaratishi, muloqotni dialogga asoslanib olib borishga tayyor bo'lishi, aynan mijozlar kutgan professional rolni bajarishi orqali talabalarga jamiyatga moslashuvni, ijtimoiy jarayonlarni sotsial tahlil qilishni qay darajada ta'minlay olishi muhim muammodir.

Ana shu jihatdan qaraganda, shaxsiga yo'naltirilgan ta'lim sotsiolog-mutaxassislarda sotsiologiyaning nazariyasi, amaliyoti va tadqiqot usullarini atroflicha o'rganishlarida dolzarb ahamiyat kasb etadi. Bunda asosiy e'tibor amaliy faoliyatni olib borishda sotsiologik bilim va usullardan foydalanish imkoniyatlarini ishlab chiqishga, O'zbekiston va jahondagi sotsial muammolarga nisbatan qiziqishning oshganligiga qaratiladi.

Bu holat bo'lajak sotsiologning ijtimoiy kompetensiyalari uning amaliy tadqiqotlar faoliyati bilan bog'liqligini ifodalaydi. Bunda bo'lajak sotsiologdan sotsiologik tadqiqotlarni o'tkazishda axborot texnologiyalaridan unumli foydalanish ko'nikmasiga ega bo'lishni talab qiladi. Nazariy va amaliy tadqiqotlar, qoida tariqasida, juda katta ijtimoiy muammoni rivojlantirishning yo'nalishlari va eng muhim bosqichlarini ko'rsatishi kerak bo'lgan istiqbolli tadqiqot dasturi doirasida amalga oshiriladi.

Bugungi kungi sotsiologiya ta'lim yo'nalishlaridagi mavjud o'quv reja va dasturlarining mazmunini qayta ishlab chiqish, ta'lim jarayonida o'qitishning samarali shakl va metodlarini qo'llash, talabalarning o'quv-uslubiy tayyorgarligini kuchaytirish, ijtimoiy-kasbiy mahoratini oshirishning pedagogik shart-sharoitlarini shakllantirish kabi muammolarni yechish uchun mazkur yo'nalishda ilmiy tadqiqot ishini olib borishni taqozo etadi. Shuning asosida bo'lajak sotsiologlarning ijtimoiy-kasbiy tayyorgarligi darajasini oshirish, ilg'or pedagogik texnologiyalarga asoslangan zamonaviy ta'lim-tarbiyaning metodologik asoslarini ishlab chiqish zaruriyati mavjud. Bunda bo'lajak sotsiologning yangi pedagogik texnologiyalar asosida tayyorlash jarayonida, eng avvalo, pedagogik texnologiya mohiyatini asoslashaxborot texnologiyalari vositalaridan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirishni nazarda tutadi.

Yuqori malakali kadrlar hozirgi rivojlanayotgan jamiyat uchun muhim sanalgan bugungi davrda bo'lajak mutaxassisdan axborot texnologiyalarini mukammal egallashni talab qiladi. Bunday talabni bajarishda oliy ta'lim muassasalarida mugaxassislikka oid fundamental bilimlarni hamda raqamli va axborot texnologiyalarini mustahkam egallashga qodir mutaxassislar tayyorlashga yo'naltirishni taqozo etadi.

Bo'lajak sotsiologlarda ijtimoiy kompetentlikni rivojlantirishning tashkiliy-pedagogik jihatlarning tahlili bizga quyidagi xulosalarni berish imkonini berdi:

- bo'lajak sotsiologlarda ijtimoiy kompetentlikni rivojlantirishning eng muhim tashkiliy jihati ularning ijtimoiy jarayonlardagi amaliy faoliyati hisoblanadi;

- OTMdagi ta'lim jarayonida va darsdan tashqari jarayonlarda o'qitishning faol usullaridan keng foydalanish, kasbiy bilimlarni zamonaviy shakl, metod va vositalar asosida o'qitish;

- bo'lajak sotsiologlarga ta'lim berishda o'qituvchining talabalar bilan munosabatini, muloqotini insonparvarlashtirish ijtimoiy kompetentlikni shakllantirishning asosi hisoblanadi.

- o'rganilayotgan ijtimoiy hodisa va jarayonlarni modellashtirish orqali ijtimoiy kompetensiyalarining rivojlanishi fan sohasini chuqur o'zlashtirilishining asosi hisoblanadi;

- ijtimoiy kompetentlik rivojlanishi jarayonida turli o'quv fanlar o'rtasida aloqalarni o'rnatish;

- bo'lajak sotsiologdan sotsiologik tadqiqotlarni o'tkazishda axborot texnologiyalaridan unumli foydalanish ko'nikmasiga ega bo'lishni talab qiladi;

- bo'lajak sotsiologda ijtimoiy kompetentlikni rivojlantirish jarayonida volontyorlik guruhlarini tashkil etish;

- ijtimoiylikka yo'naltirilgan malakaviy amaliyot jarayonida faol yondashuvni amalga oshirish kabilar shular jumlasidandir.

Demak, shunday xulosa qilish mumkinki, amaliy-pedagogik yondashuv bo'lajak sotsiolog-mutaxassislarda ijtimoiy kompetentlikni rivojlantirish jarayoniga samarali ta'sir ko'rsatadi. Chunki real hayotga yaqinlashtirilgan o'qitish, jarayondan, muayyan vaziyatdan tashqari holda talabalarni kasbiy ijtimoiy faoliyatga to'laqonli tayyorlashni amalga oshirish qiyin. Shunday ekan, bunda volontyorlik guruhlarini tashkillash va unga bo'lajak sotsiolog-mutaxassislarni keng jalb qilish orqali ularning ijtimoiy, kasbiy, kommunikativ tayyorgarligi sifatini oshirish mumkin. Bu faoliyat ularga ma'lum bir ijtimoiy vaziyatlarni loyihalash asosida rejali ishlash ko'nikmalarini ham shakllantiradi.

Adabiyotlar/Literatura/References:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti SH. Mirziyoyev, "Sotsiologik tadqiqotlar o'tkazishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni, 22.02.2019 yil PF-5667-sonli.
2. Азимова З.Э. Ўқувчиларнинг шахслараро муносабатлари интеграл диагностикаси. Дисс... канд. пед. наук. – Тошкент, 2009. 20-25 с.
3. Борулава М.Н. Общедидактический подход к гуманизации образования. Педагогика. – М., 1994. - С. 21-22.
4. Леонтьев А.Н. Избранные психологические произведения: В 2т. // Т.1. М.: Педагогика, 1983. – С. 68.
5. Левин В.А. Образовательная среда: от моделирования к проектированию. – М.: Смысл, 2001. – С. 365.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 9 (3) – 2023

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).